

บทที่ 1

บทนำ

1. ความนำ

จากการที่ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ส่วนใหญ่กำลังเร่งรัดในการพัฒนาการทางเศรษฐกิจของตนเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนของตน แก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ เกือบทุกประเทศได้ให้ความสนใจไปในด้านการพัฒนาทางอุตสาหกรรม โดยต่างก็หวังว่าการพัฒนาทางอุตสาหกรรมจะเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาทางเศรษฐกิจดังกล่าวแล้ว โดยเฉพาะในแง่ของการเพิ่มเงินโคของประชาชาติ (national income) รายโคต่อหัว (per capita income) ของประชาชน แต่วิธีการที่จะบรรลุถึงการพัฒนาดังกล่าวไม่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำโคง่าย ๆ เพราะยังมีปัญหาในประเทศกำลังพัฒนาเองอีกหลายด้าน โดยเฉพาะปัญหาการขาดซึ่งเงินทุน การจัดการ และเทคนิค (shortage of foreing exchange, managerial and technical know-how)¹ และการที่จะมาซึ่งสาระทั้งสามดังกล่าวนี้ ถ้าพึ่งแต่รัฐบาล (public sector) ยังไม่อาจจะกระทำโคเต็มที่ จำเป็นต้องอาศัยจากฝ่ายเอกชน (private sector) เขาชวยเหลือโคด้วย โดยเฉพาะปัญหาการขาดแคลนเงินทุน (capital) ดังนั้น การลงทุนของเอกชนจึงโคแสดงความสำคัญออกมา โดยเฉพาะการลงทุนของเอกชนจากต่างประเทศ (foreign private investment) ซึ่งจะมีส่วนในการนำเข้ามาซึ่งเงินทุน การจัดการ และวิทยาการสมัยใหม่ เพื่อชวยในการพัฒนาการทางอุตสาหกรรม

¹ A.R. Negandhi, The Foreign Private Investment Climate in India, (Bombay: Vora & Co. Publishers P.V.T., Limited, 1966), pp. 1-2.

ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จในการพัฒนาการทางเศรษฐกิจ ซึ่งหลายประเทศได้ประสบความสำเร็จมาแล้ว เช่น การลงทุนจากต่างประเทศในออสเตรเลียที่ได้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการทางเศรษฐกิจของออสเตรเลียตั้งแต่ปี ค.ศ. 1788 ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน อันมีผลนำไปสู่ซึ่งการเพิ่มผลผลิต เทคนิค ตลอดจนการจัดการสมัยใหม่สู่ออสเตรเลีย² เช่นเดียวกับเม็กซิโกที่การลงทุนจากต่างประเทศมีส่วนในการพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมากจนได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีรายได้ประชาชาติ (national income) และรายได้ต่อหัว (per capita income) ของประชาชนล้าหน้าประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน³

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ความต้องการซึ่งการลงทุนจากต่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในขณะที่เงินทุนในประเทศที่พัฒนาแล้วมีอยู่จำกัด จึงทำให้เกิดการแข่งขันในระหว่างประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ในการที่จะชักจูงและดึงดูดการลงทุนจากประเทศเขามาสู่ประเทศของตน⁴ โดยการเร่งและสร้างบรรยากาศการลงทุน (investment climate) ของตนให้ดีขึ้น วิธีทางหนึ่งในการสร้างบรรยากาศ

²R. Withers, "The Role of Foreign Investment in Development of the Australian Economy-Some Factors to be Considered," Business Law Review, March, 1973, pp. 5 & 14.

³Australian Department of Oversea Trade, Mexico: An Investment Climate Study (Canberra: The Report of the Investment Survey Commission, May, 1974) (Mimeographed).

⁴E.I. Nwogugu, The Legal Problems of Foreign Investment in Developing Countries (Manchester: The University Press, 1965), p. 33.

และดึงดูดการลงทุนคือ การออกกฎหมายพิเศษ กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวิธีการ ในการนำการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามา กฎหมายดังกล่าวนี้จึงเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของเอกชน ไมว่าจะเป็นการลงทุนโดยตรง (direct investment) หรือการลงทุนโดยการซื้อหุ้น (portfolio investment) กฎหมายดังกล่าวนี้นอกจากจะกำหนดเป้าหมายและวิธีการการเข้ามาของเงินทุนแล้ว ยังบรรจุไว้ถึงมาตรการจูงใจ (incentive measures) หรือสิทธิพิเศษ (benefits) สำหรับผู้ลงทุนอีกด้วย

ฉะนั้น วิทยานิพนธ์นี้จึงมุ่งที่จะสำรวจถึงวิธีการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยมาตรการให้สิ่งจูงใจทางกฎหมายแก่ผู้ประสงค์จะลงทุนในรูปของสิทธิและประโยชน์ที่กระทำกันอยู่ในประเทศต่าง ๆ และในประเทศไทยในเชิงเปรียบเทียบ ประกอบกับในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการลงทุนต่างประเทศในประเทศไทยได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มาก ทั้งในคานาสันนิษฐานและคัดค้าน อันเป็นผลให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน คือประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 พ.ศ. 2515 ก็ได้ออกมาในช่วงนี้ด้วย ข้อเขียนนี้จึงยังมุ่งที่จะทำความเข้าใจถึงมาตรการการจูงใจหรือสิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ก็จะได้พิจารณาถึงการคุ้มครองการลงทุนของเอกชนจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่ในแง่ของกฎหมายระหว่างประเทศ และการระงับข้อพิพาททางการลงทุนในกฎหมายระหว่างประเทศ อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อที่จะศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์มาตรการสิ่งจูงใจ (incentives measures) ทางการลงทุนที่ปรากฏในกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ และพิจารณาถึงสิทธิและประโยชน์ที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายไทย โดยเฉพาะตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 พ.ศ. 2515 ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาถึงผลดีผลเสียและปัญหาต่าง ๆ ทางกฎหมาย

อนึ่ง เนื่องจากการเร่งรัดหรือส่งเสริมการลงทุนนี้อาจจะทำได้ทั้งการลงทุน

ที่มาจากคนในประเทศเองและการลงทุนที่มาจากต่างประเทศ แต่การวิจัยนี้จะมุ่งพิจารณาเฉพาะการลงทุนที่มาจากต่างประเทศ แต่เนื่องจากบางประเทศไม่มีกฎหมายสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะ หรือมีกฎหมายลงทุนที่ซับซ้อนไปถึงผู้ลงทุนจากในประเทศและต่างประเทศเหมือนกัน ซึ่งในลักษณะนี้มาตรการจูงใจที่กล่าวถึงอาจเป็นมาตรการรวมที่ใช้ได้ทั้งสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศและในประเทศ ประกอบกับมาตรการจูงใจที่ปรากฏในกฎหมายดังกล่าวบางครั้งจะมีขอบเขตกว้างขวางมาก ดังนั้น ในการวิจัยนี้จะได้เฟื่องเลี้ยงหรือหยิบยกเพียงบางลักษณะเท่านั้น ลักษณะที่สำคัญได้แก่มาตรการจูงใจส่วนที่เกี่ยวกับภาษีอากร มาตรการจูงใจที่ไม่เกี่ยวกับภาษี หลักประกัน และความคุ้มครอง

ขอบเขตของการวิจัยนี้ได้แบ่งออกเป็น 9 บท คือ

บทที่ 1 เป็นบทนำ กล่าวถึงความจำเป็นและความต้องการการลงทุนเอกชนต่างประเทศ นิยามคำต่าง ๆ เช่นคำว่า การลงทุน (investment) มาตรการจูงใจทางกฎหมาย (legal incentive) ประเทศกำลังพัฒนา (developing countries)

บทที่ 2 กล่าวถึงลักษณะและหน้าที่ของกฎหมายลงทุนโดยทั่วไป ประวัติและที่มาของกฎหมายลงทุนในประเทศไทย วิวัฒนาการบริหารการลงทุนของประเทศไทยในปัจจุบัน

บทที่ 3 กล่าวถึงมาตรการสิ่งจูงใจแก่ผู้ลงทุนในทางภาษีอากร คนเข้าเมือง สิทธิการทำงาน สิทธิทางที่ดิน มาตรการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่ปรากฏในกฎหมายลงทุนของประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ

บทที่ 4 กล่าวถึงหลักประกัน และการคุ้มครองตามกฎหมายภายในของประเทศที่มีการลงทุนซึ่งประกอบด้วยหลักประกันในการโอนหรือส่งเงินออก หลักประกันจากการแข่งขันจากรัฐ หลักประกันจากการโอนหรือยึดกิจการหรือทรัพย์สินของผู้ลงทุนเป็นของรัฐ การคุ้มครองอุตสาหกรรมใหม่

บทที่ 5 ปัญหาและการคุ้มครองกิจการและทรัพย์สินของผู้ลงทุนตามกฎหมายระหว่างประเทศ ในบทนี้จะได้กล่าวถึงปัญหาของ nationalization ตามกฎหมายระหว่างประเทศและวิธีการคุ้มครองกิจการและทรัพย์สินของผู้ลงทุนในรูปของสัญญาการ

ส่งให้...
วันที่...

ลงทุนระหว่างรัฐบาลกับเอกชนต่างประเทศ (international investment contract) การคุ้มครองทรัพย์สินในสนธิสัญญาต่างประเทศ (Bilateral investment treaty) และในอนุสัญญาหลายฝ่าย (Multilateral investment Treaty) และการระงับข้อพิพาททางการลงทุนโดยอนุญาโตตุลาการตามอนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางการลงทุน

บทที่ 6 กล่าวถึงสิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายการลงทุนของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 พ.ศ.2515 ซึ่งประกอบด้วยการยกเว้นการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีการค้า ภาษีอากรขาเข้า สำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ สิทธิในที่ดิน สิทธิในการเข้าเมือง สิทธิพิเศษในเขตส่งเสริมการลงทุนและกิจการลงทุนเพื่อการส่งออก

บทที่ 7 กล่าวถึงการให้หลักประกันและการคุ้มครองตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 พ.ศ.2515 ซึ่งประกอบด้วยหลักประกันที่รัฐจะไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน ไม่โอนกิจการของเอกชนมาเป็นของรัฐ การส่งออก การคุ้มครองอุตสาหกรรมเกิดใหม่ภายในประเทศในแบบต่าง ๆ

บทที่ 8 จะได้อธิบายถึงการแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายส่งเสริมลงทุนของไทย ตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520 ทั้งในด้านการบริหารการลงทุน การเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ หลักประกันและการคุ้มครอง

บทที่ 9 เป็นบทสรุป

3. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

เนื่องจากการวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงระบบ และวิธีการให้สิ่งจูงใจทั้งในด้านการให้ประโยชน์พิเศษ หลักประกันและการคุ้มครองในหลักกฎหมายของประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ประมาณ 30 ประเทศ และวิเคราะห์ถึงการให้สิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายไทย ทั้งในด้านเจตนารมณ์ การตีความ การใช้และปัญหา ตลอดจนการเปรียบเทียบกับกฎหมาย

ของประเทศอื่น ๆ ฉะนั้น ผลที่จะได้รับจากการวิจัยนี้ นอกจากจะทำให้เกิดความเข้าใจในมาตรการให้สิ่งจูงใจแก่การลงทุนในต่างประเทศและในประเทศไทยแล้ว ยังจะก่อให้เกิดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และแก้ปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นได้ในกรณีต่าง ๆ อีกด้วย นอกจากนั้นการพิจารณาถึงปัญหาและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการคุ้มครองกิจการและทรัพย์สินของผูกลงทุนต่างประเทศ และการระงับข้อพิพาททางการลงทุนตามอนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางการลงทุน จะช่วยทำให้นักศึกษา และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องของได้ทราบถึงปัญหา ข้อโต้แย้ง อันจะเป็นแนวทางในการทำสัญญาหรือโต้แย้ง หากกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นกับการลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย

4. วิธีการค้นคว้าและวิจัย

วิธีการค้นคว้าใช้วิธีค้นคว้าแบบ Documentary Research โดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตัวบทกฎหมายไทย กฎหมายของประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ข้อมูลจากตำรา วารสาร และเอกสารอื่น ๆ จากห้องสมุด เอกสารทางราชการ รายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งเอกสารดังกล่าวได้มาจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ และมหาวิทยาลัยซิดนีย์ และห้องสมุดแห่งรัฐนิวเซาท์เวลส์ ประเทศออสเตรเลีย

วิธีการวิจัยใช้วิจัยแบบพรรณนาโวหาร (Descriptive Research) และวิเคราะห์ (Analytical Research) ควบคู่กันไป กล่าวคือพรรณนาถึงหลักที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายการลงทุนของประเทศต่าง ๆ และของไทยก่อน แล้ววิเคราะห์ถึงความและรวมความในหลักเกณฑ์ดังกล่าว ตลอดจนการเปรียบเทียบ และวิเคราะห์ถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และเสนอแนะวิธีแก้ไข

5. นิยามคำต่าง ๆ

(1) การลงทุน (Investment)

คำว่า การลงทุน (investment) ตามความหมายทั่วไป หมายถึง

การนำเอาเงินทุน (capital) หรือเงิน (money) มาจัดการโดยหวังที่จะมีรายได้ หรือกำไรจากการจัดการนั้น⁵ ในทางเศรษฐศาสตร์หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเงินทุน (the productive employment of capital)⁶ ในข้อเขียนเกี่ยวกับสนธิสัญญาทางการลงทุนของอเมริกากับประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ Herman Walker⁷ ได้ให้ความหมายคำว่า "การลงทุน" ว่าหมายถึง "การร่วมกันระหว่างบุคคลผู้ลงทุน (investor) กับเงินทุน (capital) ในรูปของวิสาหกิจ (enterprise) หรือกิจกรรมทางธุรกิจ (business activity) เพื่อแสวงหากำไร"

การจัดการเงินทุนเพื่อให้เกิดผลผลิตตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ของคำว่า การลงทุนดังกล่าวข้างต้น อาจจะเป็นการจัดการโดยรัฐซึ่งเรียกว่าการลงทุนโดยรัฐ (public investment) เช่น การลงทุนสร้างเขื่อน สร้างถนน หรือการลงทุนในกิจการทางอุตสาหกรรมหรือธุรกิจโดยรัฐบาลของประเทศในระบบสังคมนิยม หรือเป็นการจัดการโดยเอกชนซึ่งเรียกว่าการลงทุนของเอกชน (private investment) ซึ่งในวิถยานิพนธ์นี้จะได้อธิบายถึงการลงทุนของเอกชนโดยเฉพาะเท่านั้น การลงทุนของเอกชนนี้ในระบบการลงทุนปัจจุบัน อาจแบ่งออกเป็นการลงทุนของเอกชนภายในประเทศ และการลงทุนของเอกชนจากต่างประเทศ (foreign private investment)

⁵Black's Law Dictionary, (4 ed.), (U.S.A.: West Publishing Co., 1951), p. 960.

⁶D.F. Jordan and H.E. Dougal, Investments (New York: Prentice Hall Inc., 1958), p. 1.

⁷H. Walker, "Treaties for the Encouragement and Protection of Foreign Investment: Present United States Practice," The American Journal of Comparative Law, Vol. 5, 1965, p. 232.

การลงทุนของเอกชนต่างประเทศ (private foreign investment) ยังแบ่งออกได้เป็น⁸

(1) การลงทุนโดยตรง (direct investment)⁹ ซึ่งได้แก่การลงทุนในกิจการวิสาหกิจใด ๆ ที่กลุ่มผู้ลงทุนเป็นเจ้าของและจัดการกิจการวิสาหกิจนั้นด้วยตนเองหรือร่วมกับผู้อื่น

⁸ League of Nations - Economic and Financial Organization, Conditions of Private Foreign Investment, League of Nations, 1946, p. 11.

⁹ คำว่า direct investment มีผู้ให้นิยามไว้มากมายทางเช่น Carl H. Fulda อธิบายว่าหมายถึง "การโอนทรัพย์สินจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยประเทศผู้โอนยังคงอำนาจควบคุมอยู่" จาก C.H. Fulda and W.F. Schwart, Regulation of International Trade and Investment, (New York: the Foundation Press, Inc., 1970), p. 567 Dr. W.H. Balekjian อธิบายคำว่า direct investment ในข้อเขียนเกี่ยวกับการลงทุนในสหภาพยุโรปว่า หมายถึง "1) การก่อตั้งบริษัทหรือสาขาขึ้นใหม่โดยที่ผู้จัดตั้งคงความเป็นเจ้าของทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการเข้าเป็นเจ้าของทั้งหมดหรือบางส่วนในกิจการที่มีอยู่แล้ว 2) การถือเงินลงทุนในกิจการที่สร้างขึ้นใหม่หรือมีอยู่แล้ว 3) การใหญ่ขึ้นในระยะยาวที่มุ่งสร้างหรือคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันยาว" (จาก W.H. Balekjian, Legal Aspects of Foreign Investment in the European Economic Community (Manchester: the University Press, 1967), p. 3.

(2) การลงทุนโดยการซื้อหุ้น (Portfolio Investment)¹⁰ ซึ่งได้แก่ การลงทุนในหุ้นหรือหลักทรัพย์ของบริษัท (company shares) ปกติการลงทุนในลักษณะนี้มักจะดำเนินการในตลาดหุ้น (capital market)

(3) การกู้ยืมระหว่างประเทศ (loan) การลงทุนในลักษณะนี้ โดยที่เอกชนต่างประเทศให้กู้ยืมเงินแก่เอกชน หรือรัฐในประเทศกำลังพัฒนาในลักษณะต่าง ๆ หนึ่ง ในกฎหมายการลงทุนของแต่ละประเทศมักจะให้ความหมายคำว่า การลงทุนไว้ รวมทั้งความหมายของการลงทุนต่างประเทศด้วย

(2) สิ่งจูงใจในทางกฎหมาย (Legal Incentives)

สิ่งจูงใจทางกฎหมาย คือมาตรการชักจูงให้มีการลงทุน โดยอาศัยอำนาจทางนิติบัญญัติกำหนดให้สิทธิพิเศษ การคุ้มครอง อำนาจความสะดวก ลดหย่อนหรือยกเว้น ขอบข่ายตามกฎหมายหลักอื่น ๆ ให้แก่ผู้ลงทุน

ในบางประเทศก็จะเรียกสิ่งจูงใจทางกฎหมายข้างต้นนี้ว่า สิทธิพิเศษ สิทธิและประโยชน์ เช่นเดียวกับกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของไทย เรียกสิ่งจูงใจทางกฎหมายนี้ว่า สิทธิและประโยชน์

มาตรการจูงใจทางกฎหมายนี้จะมีมากน้อยก็ขึ้นอยู่กับสภาพความจำเป็นของแต่ละประเทศ แต่โดยทั่วไปสิ่งจูงใจทางกฎหมายมักประกอบด้วยมาตรการทางการภาษีหรือการเงิน (tax incentives or fiscal incentives) มาตรการทางแรงงานและการเช่าเมือง มาตรการในการโอนและส่งเงินทุนและกำไร มาตรการให้

¹⁰ O.E.E.C. ให้ความหมายคำว่า Portfolio Investment ว่าหมายถึง "การซื้อหลักทรัพย์ (fiscal interest assets) หรือหุ้น (equities) จำนวนหนึ่งจำนวนใดโดยที่ผู้ซื้อไม่มีอำนาจที่จะควบคุมในกิจการนั้น (จาก O.E.E.C., Private United States Investment in Europe and the Overseas Territories, Paris, 1954), p. 27.

หลักประกันและคุ้มครอง

นอกจากนี้คำว่าสิ่งจูงใจอาจมีความหมายเฉพาะหรือพิเศษไปตามนิยามของกฎหมาย เช่นกฎหมายลงทุนของไลบีเรียให้นิยามคำว่าสิ่งจูงใจ (incentives) ว่าหมายถึงภาษีอากร สิทธิพิเศษ ที่รัฐบาลจะให้แก่ผู้ประสงค์จะลงทุนในกิจการทางเศรษฐกิจที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาประเทศ¹¹

(3) ประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries)

ประเทศกำลังพัฒนาตามพจนานุกรมทางสังคมวิทยาหมายถึง "ประเทศที่ยังล้าหลังทางวิทยาการ (backward of technology) และรายได้ต่อหัวของประชาชนยังต่ำ (low per capita income)¹² ในทางเศรษฐกิจหมายถึงประเทศที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจ (economic characteristics) ดังนี้

"1) เศรษฐกิจของประเทศยังไม่เปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจของประเทศยังขึ้นอยู่กับผลิตผลหลักเพียงสองสามอย่าง ซึ่งไม่เพียงพอที่จะเป็นแหล่งรายได้ของประชาชนชาติ

"2) เงินทุนและเครื่องมือทางอุตสาหกรรมยังมีเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนแรงงานของประเทศ

"3) ขาดการว่างงาน และขาดช่างฝีมือในทางการผลิตสมัยใหม่

"4) รายได้ต่อหัวของประชาชนชาติยังต่ำอยู่"¹³

¹¹ Article 2 of Liberia Investment Incentives Code.

¹² S.L. David (ed.), International Encyclopedia of Social Science (U.S.A.: the Macmillan and Company & the Free Press, 1968), p. 415.

¹³ W.H. Balekjian, op. cit., p. 5.

จากคำนิยามดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า ประเทศกำลังพัฒนาได้แก่ประเทศทั้งหลาย
เกือบทั่วโลกโดยไม่รวมประเทศในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรปตะวันตก ยุโรปคอมมิวนิสต์
ตะวันออก ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และแอฟริกาใต้ ประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้
ส่วนใหญ่เป็นประเทศในทวีปเอเชีย (ยกเว้นญี่ปุ่น) แอฟริกา (ยกเว้นแอฟริกาใต้) และ
ลาตินอเมริกาทั้งหมด ซึ่งในประเทศเหล่านี้จะมีรายได้ประชาชาติต่อหัวประมาณ 280
เหรียญอเมริกัน¹⁴

¹⁴ รายได้ต่อหัวของประชาชาติในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาอยู่ในระหว่าง 110
เหรียญอเมริกัน (ในกลุ่มที่มีรายได้ต่อหัวต่ำนี้ได้แก่ประเทศในเอเชียและแอฟริกาเกือบ
ทั้งหมด) ถึง 740 เหรียญอเมริกัน (ในกลุ่มที่มีรายได้ต่อหัวสูงนี้ได้แก่ มาเลเซีย
สิงคโปร์ ไต้หวัน ฮ่องกง ญี่ปุ่น แคริบเบียน และประเทศในลาตินอเมริกาเกือบทั้งหมด) (ดู
World Bank's Atlas Population, per Capita Product and Growth
Rates (Published by the World Bank, 1974), p.8. ประเทศไทยมีอัตรา
รายได้ต่อหัวของประชาชาติในระดับกลางของประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน คือ ประมาณ 220
เหรียญอเมริกันต่อหัว (ดู World Bank's Atlas, op. cit., p. 12.